

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

TRACTATUS QUINTUS.

DE

PRÆDESTINATIONE ET REPROBATIONE,

EARVMQVE CVM LIBERTATE CONCORDIA.

Ad quest. 23. primæ partis.

PRÆFATIO.

*V*astissimum & multorum naufragiis celebre pelagus ingredimur, cum arcanum prædestinationis mysterium explicandum suscipimus, cuius magnitudo plurimorum ingenia absorbit, & altissimas cæli columnas (quas Angelos, vel sacros Ecclesie Doctores D. Gregorius interpreta- tur) sacro horrore concutit: Quia quantalibet quisquis virtute proficiat, quantalibet scientiâ excrescat, penetrare non sufficit, quo nos Conditor moderamine iudiciorum regit. Nonne columna cæli contremuit, quando Apostolus exclamavit: O altitudo sapientiæ & scientiæ Dei, quàm investigabiles sunt viæ

*L. 17.
Moral.
cap. 17.*

eius, & incomprehensibilia iudicia eius: Nonne columnæ cæli contremiscunt, quando ipsi etiam Seraphim caput & pedes alis suis velant? quos etiam (ut inquit D. Bernardus) later quid ante mundum fuit, quid erit post consummationem.

*Serm. 4.
de uera
vis Isaie.*

Nanquid (ait Iob) nosti ordinem cæli, & pones rationem eius in terra? Quæ verba exponens Gregorius: Ordinem cæli nosse, inquit, est supernarum dispositionum occultas prædestinationes videre: rationem verò eius in terra ponere, est ante humana corda talium secretorum causas aperire. Quod utique facere in hac vita positus nullus potest. Venim à parvis ad maiora veniamus, quis intelligat, cur vivit alius insidians morti proximorum, & moritur alius qui profuturus esset vitæ multorum? Alius culmen potestatis assequitur, qui non nisi lædere studet, alius tantummodo læsos defendere concupiscit, & tamen ipse oppressus jacet. Alius malè inchoans, usque ad vitæ terminum ad pejora prorahitur, alius bene incipiens, per longitudinem temporum proficit ad augmenta meritum. At contra alius malè vivens diu reservatur ut te corrigit: alius bene quidem videtur vivere, sed in hac vita eò usque durat, quoad per versa prorumpat. Alius Catholice matris ventre editus, juxta vitæ terminum, erroris voragine devoratur; alius autem vitam suam in Catholica pietate consummat, qui ortus in perfidia, cum lacte matris haulerat virus erroris. Alius celsitudinem bene vivendi appetere & vult & valet; alius nec vult nec valet; alius valet & non vult. Quis ergo ista iudiciorum secreta cælestium discutat? Quis intelligat discretam æquitatis occultæ lancem? Dicatur ergo: Nanquid nosti ordinem cæli, & pones rationem eius in terra? Quis enarrabit cælorum rationem, & concentum cæli quis dormire faciet?

*Lib. 29.
Moral.
cap. 32.*

Obscurissimum hoc prædestinationis mysterium, egregiâ Cantorum metaphorâ commenda- tur, ubi sponsa comæ, quæ supremi Iudicis super filios hominum consilia non obscure exprimit, si- cut elatæ Palmarum dicitur, quod vim omnem ingeniorum superent, & nigra quasi corvus, quod nedium hominum, quos hic noctuas dixerim, sed & cælestium mentium lumina, suâ obscuri- tate tenebris involvant.

Gen. 5.

Cum igitur non nisi per sacre caliginis tenebras, humana mentes nec possint nec debeant divi- na contemplari mysteria, ut inquit Dionysius, magnam profecto huic mysterio iniuriam irro- gant,

Tom. II.

A

gant,

P R Æ F A T I O.

gant, qui suo potius iudicio, quam Scriptura & Patrum testimonio mesurandum putant; & qui vulgi mentibus, non hoc, & nimium sensibus lenocinante explicandi genere, ita blandiuntur, ut difficultatibus complantatis, ad humillimorum ingeniorum captum, mysterium hoc sese demissis, & sutoribus etiam ac consoribus se palam facturos promittunt. Sane ut sapienter olim contra Amalardum Bernardus scribebat: Nihil magis contra rationem, quam ratione rationem conari transcendere. Nihil magis contra fidem, quam credere nolle quidquid non possit ratione attingere. Religionis maiestate nihil indignum magis, aut periculosius, quam ea nostris sensibus, Scriptura & Patrum testimonio neglectis aut pro arbitrio detortis metri. Assurgit supra sensus, supra rationem caelestium oraculorum veritas, & qua posui enervas latibulum suum, divinae revelationis tenebras amat; & ea que caligine sacra fovetur ac servatur, humanarum rationum luminibus evanescit. Audiant qui ad eos sensus depercut, & ubique rationem, non qua Traditionem & Scripturam consulendam iubet, sed qua sese in iudicio erigit, & ad suum subsellium caetera vocat, quid Augustinus scripserit: Quæris tu rationem, ego expavecam altitudinem. O altitudo divitiarum sapientiæ & scientiæ Dei! Tu ratiocinare, ego miserer. Tu disputa, ego credam. Altitudinem video, ad profundum non pervenio, o altitudo! Requievit Apostolus, quia invenit admirationem, nemo quærat à me occultam rationem. Ille dicit inscrutabiles sunt viæ ejus, & tu investigare venisti? Si scrutari inscrutabilia venisti, crede quia peristi. Tale est velle scrutari inscrutabilia, & investigabilia investigare, quale est velle invisibilia videre, & ineffabilia fari.

W. 189.

Sum. 20. de ver. bis Apo. stoli, cap. 7.

Lib. 2. contra Donat. suos, cap. 6.

Hinc ergo prudenti Augustini consilio obtinere eximus, & in huius contemplatione mysterii, non rationem & mundanam sapientiam, sed Scripturam & sanctos Patres consulamus. Non afferamus, inquit, stateras dolosas, ubi appendamus quod volumus, & quomodo volumus pro arbitrio nostro, dicentes hoc grave, hoc leve est: sed afferamus divinam stateram de Scripturis sanctis, tanquam de thesauris Dominicis, & in illa quid sit gravius appendamus; imò non appendamus, sed à Domino appensa recognoscimus.

Iste te monitum volui, Amice Lector, antequam profundissimum hoc predestinationis pelagus, D. Augustino & S. Thoma ducibus, ingrederer. Quo verò explicatio hæc tractatio evadat, hæc disputationibus, qua solent in controversiam verti complectar. Prima erit de existentia & essentia divina predestinationis. Secunda de eius causis. Tertia de eius effectibus. Quarta de illius certitudine. Quinta de reprobatione, qua predestinationi opponitur. Sexta & ultima, libertatis creaturæ cum divina providentia & predestinatione concordiam explicabit.